

Motion till riksdagen

1987/88:K5

av Birgitta Johansson (s)

med anledning av proposition 1986/87:91

om aktivt folkstyre i kommuner och landsting

En grundläggande förutsättning för att den politiska demokratin skall fungera är att alla grupper i samhället, löntagare, pensionärer, ungdomar, invandrare m. fl., kan delta i det politiska arbetet. För att detta skall kunna förverkligas krävs också att alla ges lika möjligheter att fullgöra olika politiska uppdrag. När det gäller löntagare är möjligheterna direkt avhängiga av var de är anställda.

Inom den statliga delen av den gemensamma sektorn kan många anställda fullgöra sina politiska uppdrag på arbetstid med ingen eller liten lönereduktion. För anställda inom den privata sektorn innebär däremot oftast ett politiskt sammanträde på arbetstid att den förtroendevalde helt går miste om sin inkomst under den tid han eller hon är frånvarande från sitt arbete.

För att likställa möjligheten för olika grupper på arbetsmarknaden att delta i det politiska arbetet, ändrades bl. a. kommunallagen den 1 juli 1983 så att landsting och kommuner numera kan besluta om ersättning för förlorad arbetsförtjänst får utbetalas till de förtroendevalda.

Av en undersökning som LO nyligen gjort framgår, att frågan om ersättning till de förtroendevalda för förlorad arbetsförtjänst endast behandlats i ungefär två tredjedelar av landets kommuner.

Av dessa har mindre än 10 % beslutat om ersättning för förlorad arbetsinkomst. Hälften av de kommuner som över huvud taget har behandlat frågan har valt att i stället för att ersätta förlorad arbetsinkomst höja arvoden till de förtroendevalda. Detta måste, enligt vår mening, motverka intentionerna med lagändringen.

I den nu föreliggande propositionen framhåller föredraganden att kommuner och landsting, med nuvarande lagstiftning som grund, har stora möjligheter att skapa nödvändiga förutsättningar för att underlätta för de förtroendevalda. Föredraganden påpekar dock att man på kommunal nivå inte tillräckligt utnyttjar de nuvarande möjligheterna. Han anmäler därför att han noga kommer att följa utvecklingen på området och senare, om det anses påkallat, återkommer till riksdagen i samband med att förslag till en ny kommunallag behandlas.

Det är nu fyra år sedan landets kommuner gavs möjlighet att besluta om ersättningar för förlorad arbetsförtjänst till förtroendevalda. Av den ovan nämnda undersökningen från LO framgår klart att landets kommuner inte i tillräcklig omfattning hörsammat riksdagens uppfattning. Detta visar, menar vi, på ett ointresse för problemet från många kommuners sida. Därför bör riksdagen, enligt vår uppfattning, ta initiativ som leder till bindande fö-

reskrifter av innebörden att ersättning för förlorad arbetsinkomst skall utgå till de förtroendevalda. En breddad rekrytering till de kommunalpolitiska uppdragen är av avgörande betydelse för den politiska demokratins vitalitet.

Mot. 1987/88
K5

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om att kommunerna skall åläggas en skyldighet att utbetala ersättning för förlorad arbetsinkomst till de förtroendevalda.

Stockholm den 7 oktober 1987

Birgitta Johansson (s)

